

КРАТКИ БЕЛЕЖКИ КЪМ ПРОЕКТА ЗА МЕМУРАНДУМ НА ГРАЖДАНСКИЯ БОРД ЗА СВОБОДНИ И ПРОЗРАЧНИ ИЗБОРИ

Д. Димитров

Преди да направя бележките по проекта нека се извиня за късното включване в дискусиата. Различни обстоятелства препятстват пълноценното ми участие в работата на Борда, но тъй като бележките ми са повече от редакционни, ще си позволя да ги направя и след поставения срок.

1. Имам принципно предложение Бордът да направи още едно заседание следващата седмица. Всъщност изборния процес би трябвало да приключи с т. нар. проверка за многократно гласуване. Тъй като масивът подлежащ на проверка е доста голям (дописани, вкл. всички гласували извън страната, ползвалите удостоверения, както и подалите декларации), не можем да очакваме тази проверка да е приключила след седмица. По-скоро бих предложил да помолим г-н Гетов да съобщи междинна справка, отразяваща хода на проверката към дата близка до края на работната седмица.

2. Предлагам г-н Гетов да изготви също справка за заявिलите желание да гласуват по настоящ адрес по области. И тъй като никой от участниците в Борда няма представа от обичайната динамика за месец септември, би било много полезно за сравнение да се използват числата от същия месец на 2013 година. Наличието на пренасяне на избирателни права е от изключително значение за всички мажоритарни формули практикувани на различни избори и е от особено значение информацията за пренасянето на правата от район в район да бъде публична.

3. Недоволството и протестите срещу резултатите, предизвикани от „локалната“ несправедливост, присъща на българската избирателна система, не бива да бъдат подценявани или пренебрегвани. Ако Бордът има някакви функции на полезност в процеса, най-малко спорната от тях е добавяне на доверие и легитимност към прилагането на действащите правила. За да изпълним този роля предлагам да се обърнем към ЦИК да възложи на преброителя да изготви справка за следното – как би изглеждало разпределението на мандатите по райони, ако към съществуващите 31 МИР-ра се добави 32-ри МИР чужбина. Ширещите се конспиративни обяснения са разрушителни за доверието в изборите. С подобно хипотетично (контрафактично) разпределение може достатъчно ясно да се демонстрира, че в основата на проблема е отсъствието на стандартен 32-МИР. И тъй като при обсъждането на съществуващия Изборен кодекс е отхвърлено предложението за създаването на 4-мандатен 32-ри МИР, нека базовото хипотетично възпроизвеждане на изборен резултат, в смисъла на разпределение на мандатите между участващите в разпределението листи, да започне от приписването на 4 мандата на 32-рия район. Възможно е да се направят няколко разпределения с използване на по-голям брой мандати. Но и малък 4 мандатен 32-ри МИР, ще „погълне“ спорните Кюстендилски и Габровски мандати присъдени на ДПС. Кюстендилския ДПС мандат е присъден на 64-тата стъпка от Методиката за определяне на изборните резултати.

3. В Частта Препоръки на Меморандума не е отделено внимание на гласоподаването по интернет. Тава е единственият начин да се даде възможност на голяма група гласоподаватели

да гласуват, когато нямат физическа възможност да посетят избиращия участък по причина пребиваване в населено място, в което такъв участък не съществува. Без съмнение такива са няколко стотин хиляди избиратели. И въпреки, че това не са в прекия смисъл „мъртви души“, активното им избиращо право е умъртвено. В случай, че бъде насрочено още едно заседание на Борда, ще разпратя в сряда бележки по препоръката за създаване на Регистър на избирателите и гласуването по интернет.